

Hoge Gezondheidsraad zet deur open voor nieuwe genoomtechnieken

Het is mogelijk dat planten die via nieuwe genoomtechnieken (NGT) tot stand kwamen, binnen enkele jaren de Europese landbouw domineren, als het Europees wetsvoorstel hieromtrent binnenkort aangenomen wordt. Dat stelt de Belgische Hoge Gezondheidsraad in een nieuw advies. Daarin weerlegt de raad de publieke bezorgdheden over de risico's op de menselijke gezondheid, maar uit hij ook zijn bezorgdheid over de ethische aspecten van NGT-planten en de monopolie die kan ontstaan op de NGT-markt.

🕒 26 MAART 2024 – LAATST BIJGEWERKT OM 26 MAART 2024 15:20

Jozefien Verstraete

Lees meer over:
genetische modificatie

NGT-planten zijn planten die ontstaan door de gerichte toepassing van nieuwe genomische technieken (NGT). De bekendste NGT is CRISPR-Cas9. Hoewel NGT-planten genetische verandering(en) hebben ondergaan, hebben ze geen vreemd DNA van andere organismen in hen zoals genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) dat wel hebben. Daarom vinden velen dat NGT-planten niet als GGO's kunnen worden beschouwd, wat een probleem vormt in de EU-wetgeving aangezien er geen apart wettelijk kader is voor NGT's. De nieuwe genoomtechnieken vallen daarom onder de GGO-wetgeving.

nieuws

**EU-parlement schaart zich achter
nieuwe genetische technieken**

🕒 7 FEBRUARI 2024

**“We verwelkomen het wetgevend NGT-kader, dat innovatie in de
landbouw meer ruimte geeft**

De Hoge Gezondheidsraad

Vorig jaar concludeerde de Europese Commissie dat deze situatie niet bevorderlijk is voor de ontwikkeling van ‘innovatieve en nuttige producten’ en werd een wetsvoorstel over NGT-planten op tafel gelegd. Dit voorstel werd ondertussen besproken en goedgekeurd door het Europees Parlement. Nu ligt het NGT-dossier op tafel in de Europese Raad waar de EU-lidstaten onderhandelen over een definitief NGT-wetsvoorstel.

De Hoge Gezondheidsraad, het wetenschappelijk adviesorgaan van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu heeft daarom voor de Belgische beleidsmakers een [nieuw advies gepubliceerd](#) dat zowel de toepassingen van NGT's bij plantenveredeling als het voorstel van de Europese Commissie evalueert.

Nood aan snellere plantenveredeling

In zijn advies stelt de raad dat niet alleen de klimaatverandering, maar ook de groeiende wereldbevolking grote uitdagingen met zich zullen meebrengen voor de landbouw. “In de IPCC-voorspellingen wordt een mogelijke opwarming van de aarde met 3 tot 4 °C tegen het einde van de eeuw genoemd. Gewassen zullen tegen dan aangepast moeten zijn aan de klimaatverandering waarbij ze bestand zullen moeten zijn tegen toenemende droogte, extreme regenval en nieuwe, migrerende plagen en ziekten”, aldus de Hoge Gezondheidsraad. “Daarnaast zijn hogere opbrengsten met minder middelen nodig gezien de voorspelde verdere groei van de wereldbevolking. Een duurzame voedselproductie die voldoende voorziet voor iedereen zal de komende decennia gewaarborgd moeten worden.”

In verschillende eerdere adviezen benadrukte de raad ook om de algehele blootstelling van het grote publiek aan gewasbeschermingsmiddelen te verminderen. “Hoewel dit een belangrijk doel is, zijn er slechts enkele efficiënte alternatieven voor duurzame gewasbescherming. Boeren en de maatschappij hebben immers economisch voldoende opbrengsten nodig”, stelt de raad. “Al deze aanpassingen in de plantenveredeling moeten veel sneller worden gerealiseerd dan haalbaar is met conventionele benaderingen.”

Daarom verwelkomt de raad het wetvoorstel dat de teelt van NGT-planten mogelijk zou maken in de Europese Unie. “Op basis van de wetenschappelijke literatuur en de interactie binnen de werkgroep kunnen we concluderen dat NGT's zeer precieze, gerichte wijzigingen in het genoom kunnen aanbrengen”, klinkt het. “De nieuwe genoomtechnieken hebben het potentieel in handen om bij te dragen aan een klimaatrobuuste, duurzame landbouwproductie. Een landbouwsysteem dat enerzijds minder hulpbronnen vereist en anderzijds hogere opbrengsten per oppervlakte kan opleveren.”

Bescherming milieu en gezondheid

De Hoge Gezondheidsraad weerlegt in zijn advies de publieke bezorgdheden dat NGT's de mens en het milieu in gevaar zouden brengen. “Op dit moment blijft de detectie en monitoring van NGT-planten een uitdaging”, deelt de raad mee. “Het is momenteel meestal onmogelijk om de genetische wijzigingen via NGT te onderscheiden van wijzigingen die in klassiek veredelde planten te onderscheiden. Maar de raad is ervan overtuigd dat het bestaande Europese wettelijke kader samen met het nieuwe wetsvoorstel, de mens en het milieu gelijkwaardig zal beschermen. Er wordt in het NGT-wetsvoorstel een goede verificatieprocedure uitgezet die een even hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu waarborgt.”

Zo maakt het Europese wetsvoorstel het onderscheid tussen planten bekomen met een beperkt aantal genetische wijzigingen (categorie NGT1) versus planten met ingrijpendere veranderingen (categorie NGT2). “Er zal een controleprocedure worden gebruikt om dit onderscheid te maken”, duidt de raad. “NGT1-planten zouden op dezelfde manier worden behandeld als conventionele planten, aangezien ze ook door conventionele veredeling kunnen worden verkregen. Als een plant in de NGT2-categorie valt, zal deze onderworpen worden aan een zeer strenge risicobeoordeling zoals voorzien in de Europese GGO-wetgeving. In deze gedetailleerde risicobeoordeling worden onder meer agronomische, milieu-, toxicologische, allergene en voedingsaspecten opgenomen.”

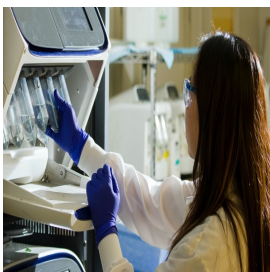
Opinie

“Laat nieuwe gentechnieken niet enkel over aan grote zaadbedrijven”

8 DECEMBER 2023

geëtiketteerd zullen worden en het feit dat er een openbare databank van NGT-planten zal worden opgezet”, klinkt het.

Voor de Hoge Gezondheidsraad is ook het ethische perspectief belangrijk. “Maatschappelijke en agronomische voordelen moeten altijd worden afgewogen tegen de risico's voor de mens en zijn omgeving.” De raad beveelt dan ook aan om in de toekomst via een Europese instelling elke nieuwe plantenvariëteit te beoordelen en de balans op te maken tussen maatschappelijk voordeel en potentiële risico's. Daarnaast benadrukt de raad het belang van correcte en transparante informatie aan het grote publiek. “Dit is essentieel. Burgers hebben niet alleen recht op accurate informatie, maar deze informatie moet ook hun vertrouwen in de voedselvoorzieningsketen garanderen”, luidt het nog.

Aanbevelingen

Toch zijn er ook nog bij de Hoge Gezondheidsraad enkele bezorgdheden op socio-economisch en ethisch vlak. Zo vindt de Hoge Gezondheidsraad het belangrijk dat de hele samenleving voordeel heeft van NGT's en NGT-planten. “Boeren en kwekers moeten toegang hebben tot zowel technieken als plantmateriaal tegen een aanvaardbare prijs”, aldus de raad die stelt dat daarom de vorming van monopolies van bijvoorbeeld grote multinationals door de wetgever moet worden tegengegaan. “De toekomstige uitwerking van de regels voor patentering, zoals aangekondigd door de Europese Commissie, moet dit voorkomen.”

De raad pleit daarnaast ook voor een goede transparantie en traceerbaarheid: “NGT-zaden moeten duidelijk gelabeld worden.” Op deze manier blijft de keuze van de landbouwer om niet aan de slag te gaan met NGT-zaden gewaarborgd. “We verwelkomen dat zaden volgens het wetsvoorstel

Uitgelicht

SALV: “EU-voorstel over nieuwe genbewerkingstechnieken zo snel mogelijk implementeren”

nieuws

“Een stimulerend Europees regelgevend kader voor nieuwe genbewerkingstechnieken (NGT's) is welkom als tool om de duurzaamheidsdoelen van de Green Deal te realiseren en tegelij...

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35

1000 Brussel

Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra